

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

Institutionen för Hälsovetenskaper

TENTAMEN

Kurs I patientens värld – evidensbaserad vård II

Delkurs Salstentamen I

Kurskod OM335G

Högskolepoäng för tentamen 1,5 hp

Datum 2026-02-27

Skrivtid 14.15-18.30

Ansvarig lärare: Åsa Gamgam Leanderz Examinator: Veronika Karlsson

Berörda lärare: Liselotte Malm

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

- Skriv direkt i tentan.
- Om utrymmet inte räcker till på en fråga, **använd lösblad** (lägg till en markering).
- **Skriv läsligt!** Kan vi inte läsa ditt svar kan vi inte ge dig några poäng!
- Förklara eventuella förkortningar du använder dig utav.
- I flervalsfrågor, ringa in endast ett svar.

Skriv helst med blyerts, svart eller mörkblå penna.

Anvisningar	☒	Skriv fullständigt namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
	☒	Skriv endast på framsidan av papperet.
	☒	Använd inte röd penna.
	☒	Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser: För betyget Godkänd krävs minst 60 % korrekta svar på kursmålet; redogöra för symptom och tecken samt evidensbaserad vård vid endokrina och respiratoriska sjukdomar. Godkänd 30 poäng, Max 50 poäng

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Namn: _____

Personnummer: _____

Tentamen OM335G, Endokrina, 25p

Flervalsfrågor 19 p (1 poäng/rätt svar)

1. Vilket verktyg kan sjuksköterskan ordinera för att främja fysisk aktivitet vid typ 2-diabetes?

- a) FaR – Fysisk aktivitet på recept
- b) SOFS
- c) PEF-mätning
- d) Spirometri

2. Hur kan tryckkänslighet testas vid fotundersökning av diabetiker?

- a) Monofilamenttest
- b) Glasgow Coma Scale
- c) Ortostatiskt prov
- d) Stämgaffel

3. Varför är nedsatt känsel i fötterna hos diabetiker riskfyllt?

- a) Fötterna svullnar mindre
- b) Patienten överbelastar fotvalven
- c) Patienten kan missa sår som leder till infektion
- d) Patienten går långsammare

4. Vad är lipohypertrofi?

- a) Fettinlagring i levern
- b) Fettknutor i huden som uppkommer av upprepade insulininjektioner
- c) Muskelförtvining
- d) Hudsår på injektionsställen

Namn: _____

Personnummer: _____

5. Vad ska INTE ges vid hypoglykemi om patienten är medvetslös?

- a) Glukos i.v.
- b) Glukagon i.m.
- c) Kolhydrater per os
- d) Kontinuerlig blodsockermätning

6. Vilken typ av andedräkt är typisk vid ketoacidosis?

- a) Ammoniakdoft
- b) Acetondoft
- c) Ingen doft alls
- d) Metallisk smak

7. Vad ska patient med diabetes göra vid feber eller infektion?

- a) Sluta med insulin
- b) Minska kolhydrater
- c) Fortsätta insulin och kontrollera blodsocker oftare
- d) Undvika vätskeintag

8. Vilket råd kan minska risken för fotsår hos diabetiker?

- a) Gå barfota hemma
- b) Använda nya trånga skor
- c) Inspektera fötterna dagligen
- d) Undvika strumpor

9. Vad är en vanlig orsak till att patienten får hyperglykemi vid infektion?

- a) Minskad kortisolproduktion
- b) Ökad insulinproduktion
- c) Ökade stresshormoner leder till insulinresistens
- d) Minskad glukagonfrisättning

Namn: _____

Personnummer: _____

10. Vilken parameter är mest relevant att övervaka vid akut ketoacidosis?

- a) Hemoglobin
- b) Blodglukos och ketoner
- c) PK-INR
- d) TSH

11. Vilket symptom är vanligt vid hypertyreos?

- a) Viktökning
- b) Bradykardi
- c) Värmekänsla och takykardi
- d) Minskad aptit och frusenhet

12. Vilket psykosocialt omvårdnadsbehov kan förekomma vid hypertyreos?

- a) Behov av stimulans
- b) Behov av stressreduktion och trygghet
- c) Behov av insulinjustering
- d) Behov av elektrolytinfusion

13. Du vårdar en 68-årig man med typ 2-diabetes. Han berättar att han "fått ont i fötterna", känner sämre och snubblar ofta.

Vilken komplikation misstänker du i första hand?

- a) Perifer neuropati
- b) Ketoacidosis
- c) Hypoglykemi
- d) Hypertoni

Namn: _____

Personnummer: _____

14. En patient med typ 1-diabetes kommer in med illamående, buksmärta och djup, snabb andning. Blodsocker är 26 mmol/L.

Vilket tillstånd är mest sannolikt?

- a) Hypoglykemi
- b) Ketoacidosis
- c) Addisonkris
- d) Anemi

15. En 75-årig kvinna söker för synbesvär och nedsatt mörkerseende. Hon har haft typ 2-diabetes i 20 år.

Vilken komplikation är trolig?

- a) Retinopati
- b) Katarakt
- c) Otskleros
- d) Glaukom

16. Varför rekommenderas det att en närstående närvarar vid diagnosbeskedet vid Cushings syndrom?

- a) För att närstående ska kunna fatta beslut åt patienten
- b) För att patienten ofta är fysiskt försvagad
- c) För att minska risken att viktig information går förlorad
- d) För att sjukdomen alltid ger hörselnedsättning

17. Vilken åtgärd är viktigast när sjuksköterskan förbereder ett besök för en patient med grav övervikt/fetma?

- a) Att boka längre besökstid
- b) Att säkerställa att utrustning klarar patientens vikt
- c) Att erbjuda kostrådgivning vid första besöket
- d) Att alltid ha två personal närvarande

Namn: _____

Personnummer: _____

18. Vilket av följande är ett vanligt kliniskt tecken vid hypotyreos?

- a) Tunn, varm och fuktig hud
- b) Långsam puls (bradykardi)
- c) Exoftalmus
- d) Diarré

19. Varför kräver huden vid Cushings syndrom försiktighet?

- a) Den är hyperpigmenterad
- b) Den är extra känslig för trauma
- c) Den saknar känsel
- d) Den blöder långsamt

20. Patientfall

En patient med diabetes typ 1 uppvisar tecken på hypoglykemi (blodsocker <3 mmol/l).

a) Redogör för vilka omedelbara omvårdnadsåtgärder du vidtar om patienten är vaken. (2p)

b) Redogör för vilka omedelbara omvårdnadsåtgärder du vidtar om patienten är medvetslös? (4p)

Tentamen OM335G, Respiratoriska sjukdomar 25p

Flervalsfrågor 12p (1poäng/rätt svar)

21. Vilket symptom kan förekomma tidigt hos en patient med sarkoidos som påverkar lungorna?

- a) Plötslig cyanos i vila
- b) Gradvis ökande andfåddhet, molande bröstsmärta
- c) Kraftig slemproduktion med feber
- d) Ihållande pipande andning

22. Vad är den mest sannolika orsaken till att trumpinnefingrar kan uppstå hos patienter med lungfibros?

- a) Minskad kalciumnivå i blodet
- b) Kronisk hypoxi som leder till utveckling av sk trumpinnefingrar.
- c) Autoimmun destruktion av nagelbädden
- d) Direkt fibros i fingerlederna

23. Vilket fynd är mest typiskt vid en bakteriell lunginflammation?

- a) Torrhosta utan allmänpåverkan
- b) Feber och påverkat allmäntillstånd
- c) Långvarig hosta utan infektionstecken
- d) Andnöd endast vid ansträngning

24. Vilken omvårdnadsåtgärd är betydelsefull för att underlätta andningen hos en patient med andnöd?

- a) Att patienten ligger plant i sängen för att spara energi och vila.
- b) Att patienten placeras i upprätt sittande ställning eller med höjd huvudända
- c) Att patienten undviker rörelse och hosta
- d) Att patienten ligger i sidoläge större delen av dygnet

Namn: _____

Personnummer: _____

25. Vilken åtgärd är viktigast för att förebygga försämring i astma?

- a) Undvika kända triggers (t.ex. pälsdjur, pollen, rök, damm)
- b) Regelbundna promenader
- c) Daglig antibiotikabehandling
- d) Endast behandla vid akuta attacker

26. Vilket symtom är vanligt hos patienter med KOL i tidigt sjukdomsskede?

- a) Andnöd i vila
- b) Upprepade infektioner
- c) Kronisk hosta med slem
- d) Uttalad cyanos

27. En patient med KOL har försämrats snabbt de senaste dagarna. Vad beskriver detta bäst?

- a) Progression av sjukdomen
- b) Exacerbation
- c) Remission
- d) Akut lungödem

28. Hur upplever patienten oftast dyspné?

- a) Som smärta i bröstkorgen
- b) Som en känsla av brist på luft
- c) Som yrsel och illamående
- d) Som hostretning

Namn: _____

Personnummer: _____

29. Vilken riskfaktor har starkast samband med utveckling av KOL?

- a) Ärftlighet
- b) Långvarig rökning
- c) Upprepade luftvägsinfektioner i barndomen
- d) Allergisk astma

30. Vilka tecken kan tyda på att en patient har hypoxi?

- a) Blåaktig missfärgning av läppar och naglar
- b) Torr hosta, andöd
- c) Hög feber och rodnade kinder
- d) Låg vikt

31. En patient med Lungfibros, behandlas med syrgas i hemmet. Vilken av följande säkerhetsåtgärder är viktigast att informera patienten om?

- a) Att öka syrgasflödet vid andfåddhet utan att kontakta vården
- b) Att undvika rökning och öppen låga i närheten av syrgasutrustningen
- c) Att förvara syrgastuber liggande på golvet
- d) Att använda syrgas endast nattetid för att minska beroenderisk

32. En 81-årig kvinna inkommer med misstänkt pneumoni. Hon har lätt hosta men ingen feber. Istället är hon yr, förvirrad och har en ökad andningsfrekvens och puls.

Vilket påstående stämmer bäst?

- a) Avsaknad av feber utesluter pneumoni
- b) Atypiska symtom gör pneumoni osannolik
- c) Pneumoni hos äldre kan debutera med fall och konfusion och ökad AF som enda symtom.
- d) Lungröntgen är sällan nödvändig hos äldre

